# קדושת לוי — אחרי מות



אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני ה' וימותו (ויקרא טז, א). פליגי תנאי רבי אליעזר ורבי יהושע, רבי אליעזר סבר שהורו הלכה בפני רבן. ורבי יהושע סבר שתויי יין נכנסו. (ויק"ר כ) צריך לדעת למאן דאמר הורו הלכה בפני רבן מהו שנאמר בקרבתם לפני ה' וימותו, ואם מפני שלא שאלו למשה עיקר חסר. וכן לאידך תנא נמי קשה זאת. ונראה, דלמאן דאמר שהורו הלכה בפני רבן, הפירוש הוא של בקרבתם לפני ה', דצריכין להבין מפני מה המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה אף על פי שהורה כדת. דהנה השם יתברך ברא מחיצות מחיצות וכל מלאך שנכנס לפנים ממחיצתו נשרף שהשתלשלות העולמות מעולם השרפים והוא כסא הכבוד לעולם החיות ומעולם החיות לעולם האופנים דרך הצמצום. והנה אם מלאך אחד עולה למעלה מצמצום שלו נתבטל במציאות. וכן בישראל השם יתברך צמצם שכינתו במשה רבינו ע"ה וממשה לאהרן ומאהרן לבניו ומבניו לזקינים ומהם לנביאים ומהם לכל ישראל כמאמר חכמינו ז"ל (עירובין נד:) כיצד סדר משנה כו', ובני אהרן רצו לעלות יותר מצמצום שלהם ולא שאלו את משה רבן ויקרבו עצמן לפני ה', שהם יקבלו מהשם יתברך ולא על ידי משה ומשה לאהרן ואהרן להם נתבטלו ממציאותן ונשרפו. והוא הדין בכל ישראל ובכל דור ודור השם יתברך צמצם שכינתו לגדול הדור וממנו לתלמידיו ומהן לכל ישראל והמורה הלכה בפני רבו, ורוצה לעלות ממדריגתו ומצמצום שלו ללמוד בעצמו ולהתקרב בעצמו להשם יתברך שלא על ידי המשכת הצינורים מרבם חייב מיתה. וזהו בקרבתם לפני ה' כו', כלומר קרבו עצמם להשם יתברך שלא על ידי המשכת צנורים למשה וממשה לאהרן ומאהרן להם לכן קרה להם כה. וזהו ואל יבוא בכל עת, בכל עת הוא למעלה מהצמצום שכל יום ויום יש לו צמצום בפני עצמו, כי לכאורה למאן דאמר מורה הלכה בפני רבן היו מהו בכל עת. אך לפי זה הוא מובן:

ועתח נבאר דעת שתויי יין נכנסו, וכי איך יעלה על דעת קדושי עליונים שיכנסו שתויי יין ובפרט שהוא אחר אזהרה. ונראה, כי לעיל בפרשת שמיני (ט, ו) כתוב בפסוק זה הדבר אשר צוה ה' לעשות וירא אליכם כבוד ה'. ולכאורה הוא שפת יתר זה הפסוק. ורש"י ז"ל פירש בפסוק (שם כג) ויצאו ויברכו את העם, לפי שכל שבעת ימים שהעמיד משה את המשכן ושימש לא שרתה בו שכינה והיו ישראל נכלמים ואמרו למשה כל הטורח שטרחנו כדי שתשרה שכינה בינינו שיתכפר לנו מעשה עגל. אמר להם משה זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה', אהרן אחי כדאי וחשוב ממני שעל ידי קרבנותיו תשרה שכינה בכם ותדעו שעל פי הדיבור אהרן נכנס ומשמש בכהונה גדולה. והנה לא נרמז בפסוק דרוש של רש"י. ונראה, דהנה כשאדם עובד את ה' מרגיש תענוג גדול, כי בעבודתו משמח את הבורא ברוך הוא כמאמר (משלי י, א) בן חכם ישמח אב, ובא שמחה ותענוג לכל העולמות ומכריזין בכל העולמות הבו יקר לדיוקנא דעביד רעותא דמרא ואין

לך תענוג גדול ושמחה וחדוה יותר מזה. אכן אין זה עיקר העבודה כי זהו על מנת לקבל פרס. והרמב"ם בהלכות תשובה קראו שלא לשמה. אמנם עיקר העבודה את ה' אלהינו הוא בגין דאיהו רב ושליט והוא נותן חיות בכל העולמות ובכל הנשמות. ולכן נראה לבאר על מה שהוקשו כל המפרשים למה לא נאמר בתורה שכר עולם הבא, כי הנה כל שכר העולם הבא אינו מפורש כלל בתורת משה, רק בדברי חכמינו אשר המה כנים ואמיתים כגון תענוג של לויתן אשר בתוכו צדיקים ישתעשעו עם נשמת כל הצדיקים בפרט התענוג אשר יתענגו (חסר הסיום):

את משפטי תעשו ואת חקותי תשמרו (ויקרא יח, ד). כי חוקות הם המצות שאין להם טעם. והמשפטים הם המצות שיש להם טעם. ובאמת כשאדם עושה המצות שאין להם טעם אזי הוא מזדכך בזה להבין המצות שיש להם טעם אבל חס ושלום כשאדם אינו עושה המצות שהם חוקים אזי אין לו שכל כלל להבין המצות שיש להם טעם כדי לעשות. וזהו את חוקתי תשמורו, כשתעשה המצות שהם חוקים שאין להם טעם אזי יזדכך שכלך להבין המצות שיש להם טעם לעשות. וזהו ואת משפטי תעשו כו'. וזהו הרמז אשר יעשה האדם וחי בהם, שיבין שהמצות הם החיות שלו:

כתיב איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה אני ה' (ויקרא יח, י). נבוא לבאר, כי הנה ידוע מה שאמר דוד המלך עליו השלום (משלי ג, ו) בכל דרכיך דעהו, דהיינו שבכל עסקיו ומעשיו יהיה כוונתו רק בשביל תענוג הבורא ברוך הוא ומה שנושא אשה לא משום תאותו, רק משום שציוונו השם יתברך ליקח אשה צריכים אנו לחשוב זה תמיד ולא יקרבו אליה חס ושלום בשביל הנאתו, רק יקרב אליה מציווי הבורא ברוך הוא. וזה כוונת הכתוב איש איש אל כל שאר בשרו, דהיינו לאשתו שהיא שאר בשרו. לא תקרבו לגלות ערוה, כלומר לא תקרבו אליה, רק משום לגלות ערותה ולא בעבור ציווי הבורא. על זה הזהיר הכתוב לא תקרבו בשביל זה אצלה, רק בשביל זה יקרב לחשוב שעושה זה לקיים ציווי הבורא ברוך הוא. וזה כוונת הכתוב אני ה', כלומר שיקרב אליה לחשוב שאני ה' ואני צויתי לו והוא מקיים מצותי בזה ולא להנאת עצמו כלל.